

תכנית לימודים תלת-שנתית
מוכרת על ידי האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה

3000 ההיטוי: מרכזת: צינת צופרי לנדא, טל' 052-2206850; צדית אנקורי; מיכה אנקורי

תכנית הלימודים, סילבוסים לשנת תש"פ שנה ב'

שעה	סמסטר א'	סמסטר ב'
12:00-13:30	הסמלים במעשיות עם יעל טרייבר	התפתחות הנשי מפסיכה ועד מריה קאלאס עינת עפרי לנדא
13:45-15:15	חלומות ב' עדיית אנקורי	מפגש עם הגבריות במציאות פנימית וחיצונית רותי שריג
15:45-17:15	ארכיטיפ מסע הגיבור חלק ב' שוש לבנה	סוגיות תיאורטיות וקליניות בטיפול בילדים רחלי חכם
17:30-19:00	סמינר קליני גדי מעוז	סמינר קליני מיכה אנקורי
סדנאות ימי ו' : 9:30-13:00 מה הקשר? פסיכולוגיה יונגיאנית מתוך הקשר / לידר שני היבטים יונגיאנים לטיפול בטראומה / ורד ארביט פסיכופתולוגיה / יורם אינספקטור		

סילבוסים וביבליוגרפיה לקורסים ולסדנאות

קורסים

הקורס: הסמלים במעשיות עם

המורה: יעל טרייבר

מאז ומתמיד משכו הסיפורים את לבם של המאזינים להם. המעשיות (fairy tales) סופרו תחילה מפה לאוזן ומדור לדור, ובהמשך הועלו לדפוס, ובעולם המודרני קיבלו גם 'פנים חדשות' של הסרטים. במהלך השנים המעשיות שינו גרסאות בהתאם לתקופות ולקהל היעד, אך מהותן נשמרה. הן מהוות אוצר בלום של החוויה האנושית לדורותיה, הן לא רק משמרות ומבטאות מצבים רגשיים שונים של הנפש אלא גם מעוררות אותם. נעמוד על ההבדלים בין מעשייה, אגדה וסיפור, ועל משמעותם של הבדלים אלו, נלמד את הגישה של וון פרנץ להבנת המעשיות, את הפרשנות של יונג עצמו ("רוח בבקבוק") כמו גם של אנליטיקאים יונגיאניים בני זמננו. נכיר את הסמלים והמוטיבים הנפוצים במעשיות ואת התהליכים שהם מבטאים.

נעסוק במעשיות וסיפורים הבאים: (מסודר לפי א"ב)

גברת הולה, האחים גרים, עמ' 84 – 86.

הגמדים, האחים גרים, עמ' 132 – 130.

הרוח בבקבוק, האחים גרים, עמ' 305 – 308.

ואסליסה היפה, מעשייה רוסית.

כיפה אדומה, האחים גרים, עמ' 88 – 91.

כל מיני פרוות, האחים גרים, עמ' 219 - 223.

מה רוצות הנשים? מסיפורי המלך ארתור.

כחול הזקן, האחים גרים, עמ' 545 – 547.

מלכת הקרח – הנס כריסטיאן אנדרסן.

רומפלשטילצקין, האחים גרים, עמ' 177 – 179.

רפונדל, האחים גרים, עמ' 44 - 46.

שלושה חזירונים קטנים, מעשייה שמקורה אנגלי

ביבליוגרפיה:

אסטס, קלאריסה פינקולה, (1997) **רצות עם זאבים – ארכיטיפ האישה הפראית מיתוסים וסיפורים**. מודן הוצאה לאור. תרגום עדי גינצבורג – הירש.

באומן אבי, (2005) **שערות הזהב של השד**, פסיכה, מודן

בטלהיים ברונן, (1987) **קסמן של אגדות ותרומתן להתפתחותו הנפשית של הילד**, רשפים, הוצאה לאור.

האחים גרים, (1994) **מעשיות האוסף המלאספרית הפועלים**, הוצאת הקיבוץ הארצי.

נוי דב, (1994) **מסה על אסופת המעשיות של האחים גרים**, בתוך: **האחים גרים האוסף המלא**, ספרית הפועלים, הוצאת הקיבוץ הארצי, עמ' א' –טז.

פרי ריבה (2003), **מעשה ביצירה - תהליך היצירה, מיתוסים ואגדות**. פסיכה, מודן.

פון פרנץ מ. א. (2005) **הנשי באגדות**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תרגום אמרי צוקרמן

Franz Marie-Louise von (2002) **Animus and Anima in fairy tales**, Inner City Books.

Franz Marie-Louise von (1996) **The interpretation of fairy tales**, Shambhalapublication.

Franz Marie-Louise von (1990) **The individuation in fairy tales**, Shambhalapublication.

Franz Marie-Louise von (1974) **Shadow and Evil in fairy tales**, Springpublication.

Kapacinkas T J. and Judith A Robert. **Rapunzel, Barrenness and Bounty, differentiation and reconciliation**. In: Psyche Story

Jung C., G., **The Spirit Mercurius** CW13

Stein Murray & Corbett Lionel, Ed. **Psyche's Stories – modern Jungian interpretations of fairy tales**. Vol.1, Vol. 2 Vol. 3

Stein Murray, (2014) **the psychology of Fairy Tales**. Courses 2, 4, 5 (CD) ISAP Zurich

Woodman Marion (1993), **Leaving my father's house**. Shambala

הקורס: חלומות ב' **המורה: עדית אנקורי**

יונג אומר על החלום: "החלום הוא דלת קטנה, חבוייה במחבוא הסודי ביותר שלפני ולפנים הנפש, הנפתחת אל תוך אותו לילה קוסמי אשר היה סייכי הרבה לפני שהייתה איזו שהיא מודעות אגו..."
בקורס ננוע בין חווית הסוד והמסתורין של עולם החלומות לבין הניסיון להבין את טבעו של החלום ולפרש את שפתו.

שפת החלום היא שפת סמלים, ובאמצעות הסמל מתגלה הלא - מודע למודע.
נתמקד בניסיון להבין את שפת הסמלים של החלום, ונראה את תרומתה להבנתנו את המטופל. נראה איך מיתרגמים הסמלים שהופיעו בחלום לאופן בו החולם חי, חווה, מתנהג, סובל, כיצד הם מספרים על חולשותיו וכוחותיו, וכיצד הם משרטטים ברצף של חלומות את מהלך התפתחותו.
חומר הלימוד שלנו יהיו חלומות שתביאו מחדר עבודתכם ודוגמאות שאביא מחדר עבודתי.

ביבליוגרפיה

1. ק.ג. יונג, על החלומות. תרגום אילנה תורן וחנה שהם. דביר, תל-אביב 1982

להלן הפנייה למאמרים בכתבי יונג שמתורגמים בספר זה:

CW 8, Pars, 443-529

CW 8, Pars 530-569

CW 16, Pars, 294-352

CW 12, Pars, 44-121

2. שרה שלו, חלום והחלמה, הקבוץ המאוחד, תל אביב תשס"ח

3. מיכה אנקורי, הפסיכולוגיה של החלום, פרולוג 1999

4. אדוארד וויטמונט וסילביה ברינטון פררה, חלומות, שער אל מקורות הנפש, "אח" 1998

הקורס: ארכיטיפ מסע הגיבור כמאפיין של התפתחות התודעה המורה: שוש לבנה

מטרת הקורס: היכרות עם מוטיב המסע באמצעות מיתוסים ומעשיות עם. הקורס יתמקד במודל ההתפתחותי של נוימן, בהבנת המשמעות המטפורית של התפתחות התודעה דרך הסמלים הקשורים בארכטיפ ה"גיבור" וה"מסע". נדון בטקסטים של הספרות העממית, במעשיות וסיפורי יוצרים, כגון האנס כ. אנדרסן ג'.ק. רולינגס, מיכאל אנדה, וכו'. כמו כן יושם דגש בשימוש הקליני שהטקסט מאפשר בעבודה עם מטופלים.

נושאים של הקורס:

- הגיבור ותכלית המסע
- הגיבור והשלב האורבורי
- הגיבור יוצא לדרך – מיתוסים של בראשית
- הגיבור וה"אם הגדולה"
- המלחמה במפלצות והעוזרים בדרך
- סוגים שונים של גיבורים
- המסלול וההתמודדות עם קשיי הדרך
- חזרת הגיבור וסיום המסע

ביבליוגרפיה מומלצת:

1. ספרי מיתולוגיה:

המילטון ע.: מיתולוגיה – מסדה, 1982

שבתאי א. המיתולוגיה היוונית - ספרי ת"א, 2000

עלילות גלגמש – אפוס קדום בתולדות האנושות (לקטה וספרה יהודית סברזו)

הוצאה לאור בע"מ, 1995

2. ספרות כללית:

- הרדינג, א. האני ולא אני – הוצאת מודן – 1998
נצר, ר. מסע הגיבור – מודן הוצאה לאור – 2011
נצר, ר. מסע הגיבורה – מודן, 2019
קמפבל, ז'. כוחו של המיתוס – הוצאת מודן – 1998
רנן, י. אלות וגיבורים – הוצאת עם עובד – 2001
פרי, ר. מעשה ביצירה – הוצאת מודן – 2003

3. ספרות ילדים:

- מעשיות האחים גרים, ספרי הרי פוטר, פיטר פן, אליסה בארץ הפלאות, הקוסם מארץ עוץ, הסיפור שאינו נגמר מאת מ. אנדה

הקורס: התפתחות הנשי מפסיכה עד מריה קאלאס

המורה: עינת עופרי לנדא

הקורס יתמקד במיתוסים נשיים בתרבות. במסגרת הקורס נדון בהקשרים אנליטיים, תרבותיים, אסתטיים ובינטקסטואליים של מיתוסים אלה. בין נושאי הקורס:

1. הפחד מהנשי-רקע היסטורי ותרבותי.
2. שלבים בהתפתחות הנשי- נוימן
3. הגדרות ומפתחות להבנת מיתוס ותפקידיו התרבותיים.
4. אמור ופסיכה- נוימן
5. כוכבות נשית
6. אלות, גיבורות, ונשים.

כמו כן נכיר ונדון במספר דמויות נשיות ביניהן: ז'אן דארק, כרמן, בת הים הקטנה, סינדרלה, מריה קאלאס והסטייה. במרכזו של הקורס יעמוד המיתוס על אמור ופסיכה.

ביבליוגרפיה

באומן, א; (2015). אריך נוימן: על הנשי, הפחד ממנו, והתפתחותו אצל הגבר ואצל האישה. פסיכואקטואליה, גיליון אוקטובר, 17-21.

בארט, ר (2007). מיתולוגיות. תל אביב: בבל.

דה קסטיחו, א.ק (2000) אישה-הפסיכולוגיה של הנשי. תל אביב: מודן

זנגר, ע; (2001) "בין קפלי הבגד, בין קפלי הזיכרון: על כתיבתה של טראומה בתרבות " מתוך: אדרת לבנימין (כרך ב; עורכת זיוה בן פורת. הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון פורטר עמ. 308-327.

זנגר, ע; (2011) "בין הים למקווה-קולה של הסירנה בקולנוע הישראלי העכשווי " מתוך מגדר בישראל: מחקרים חדשים על מגדר ביישוב ובמדינה. כתב העת עיונים בתקומת ישראל. עורכים מרגלית שילה וגדעון כץ. עע.521-542.

מיי, ר; (1991). הזעקה למיתוס. נתניה: שמעוני.

נוימן, א; (2004). אמור ופסיכה על ההתפתחות הנפשית של היסוד הנשי. בני ברק: הקיבוץ המאוחד. נצר, ר; (2019). מסע הגיבורה. מושב בן שמן: מודן.

קרון, ת; (2004). אנחנו אדם וחיה. בני ברק: הקיבוץ המאוחד.

שלו, ש; (2008). חלום והחלמה. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

שינודה-בולן, ג (2002) אלות בכל אשה

הקורס: מפגש עם הגבריות במציאות הפנימית והחיצונית אצל גברים ונשים

המורה: רותי שריג.

מטרת הקורס להבין את מושג הגבריות מבחינה ארכיטיפית, והופעותיו בהיסטוריה של גברים ונשים.

הנושאים בהם נעסוק :

ארכיטיפ האב הגדול וארכיטיפ הגבריות דרך דמויות האלים במיתולוגיות. שלושת האבות: זאוס, פוסידון והאדס. ושלושת הבנים: אפולון, דיוניסוס וארס.

קומפלקס אב. אצל בנים ובנות. האב 'הטוב מספיק'.
מיתולוגיות שונות העוסקות בדמויות גבריות וביחסי גברים ונשים.
התפתחות הגבריות אצל הבן. חניכה לגבריות אצל בנים. אגדת העם 'ג'ון החסון'.
מושג האנימוס, הפן הגברי בנפש האישה. השלכת תכנים פנימיים על הגבר. אינטגרציה של צד גברי.
האקס המיתולוגי כגעגוע אל ישות משלימה המושלכת על האחר.
נעסוק בניתוח מקרים טיפוליים בליווי חלומות בנושא גבר וגבריות וכן בספרים וסרטים בנושא. גישת
יונג תעומת עם גישות פוסט יונגיאניות.

ביבליוגרפיה

- אפוליאוס ל. ונוימן א. - 1981 - אמור ופסיכה - הוצאת ספרית הפועלים.
באומן א. - 2005 - שערות הזהב של השטן. - מודן הוצאה לאור.
בליי ר - 2002 - ג'ון החסון - הוצאת נורד.
דה בובאר ס. - 2001 - המין השני - כרך ראשון - הוצאת בבל.
דה בובאר ס. - 2007 - המין השני - כרך שני - הוצאת בבל.
הופקה רוברט ה. - 1990 - חלומות של גברים - הוצאת הקיבוץ המאוחד.
לנארד ל. ש. - 1982 - אשה פצועה - הוצאת מסדה.
מרדוק מ. - 1994 - בת של אבא - ידיעות אחרונות ספרי חמד.
סייקס בריאן - 2010 - עתיד ללא גברים - הוצאת כתר.
פרויד ז. - 2002 - מיניות ואהבה - הוצאת עם עובד.
קונל רייזוויין - 2009 - גברויות - פרדס הוצאה לאור.
רוזין טלי - 2000 - מה זה בכלל פמיניזם - זמורה ביתן מוציאים לאור.
ריץ' א. - 1989 - ילוד אשה - הוצאת עם עובד.
שינודה-בולן ג'. - 2002 - אלים בכל גבר - מודן הוצאה לאור.
שלו ש. - 2008 - חלום והחלמה - הוצאת הקיבוץ המאוחד.
Jung E. - 1957 - Animus and Anima - Spring publication.
Monick E. - 1987 - Phallos - inner city books.
Monick E. - 1991 - Castration and male rage - inner city books.
Samuel A. - 1985 - The Father - Free association books' London.

אופולס – מכתב מאשה אלמונית – 1949.

פן ארתור – ג'ורג'יה – 1981.

אנג לי – נמר דרקון – 2000.

קישלובסקי ק. – 1991 – חייה הכפולים של ורוניק.

קים קי דוק – 2004 – להרגיש בבית.

והסרטים: אמיצה, שחקי אותה כמו בקהם, ווונדרומן.

הקורס: סוגיות תיאורטיות וקליניות בטיפול בילדים המורה: רחלי חכם

מטרות הקורס

1. העמקת ההבנה ואפשרויות היישום של הגישה היונגיאנית בטיפול בילדים.
2. התבוננות בתהליך הטיפולי דרך הגישה היונגיאנית בדגש על חווית המפגש עם הילד וסביבתו, ועם הילד שבתוכו.
3. הרחבת מעגל הטכניקות הטיפוליות הנובעות מהגישה היונגיאנית והסתכלות על טכניקות טיפוליות קימות ב"אור" יונגיאני.

רציונל

קורס **סוגיות תיאורטיות וקליניות בטיפול בילדים** הינו חלק מתהליך הכשרה שלם המיועד למטפלים בגישה יונגיאנית. הנחת היסוד היא כי המשתתפים בקורס הינם בעלי הכשרה וניסיון בתהליכי טיפול בגישות שונות. מטרת הקורס הינה להאיר את עולמם המקצועי ביישומי הגישה היונגיאנית בטיפול בילדים. נבחן כיצד המושגים היונגיאניים שלא פותחו במקורם לטיפול בילדים יכולים להשתלב ולעזור בהבנה שלנו את הילד ועולמו.

הקורס יעסוק בסוגיות קליניות ותיאורטיות בטיפול בילדים לצד מסע אל עולמו של הילד. המסע הינו תהליך של התבוננות אישית פנימית, בו נעמיק במה קורה לנו במפגש עם הילד וסביבתו ונעשה הכרות עם הילד שבתוכו ועם הילד שהיינו.

בקורס נעסוק במפגש בין הילד המגיע לטיפול ובינינו. הילד מכיל בתוכו את עולמו הפנימי כישוריו וחולשותיו מוכל אך גם מכיל בתוכו את סביבתו הוריו ומשפחתו והחברה המקיפה אותו בית הספר חברים ותרבות. אנחנו מגיעים עם עולמנו עם הגישה והטכניקות הטיפוליות שלנו ועם הילד שהיינו. בקורס נתבונן בכל אחד מן המרכיבים האלה ונסה לבדוק כיצד אנו מאפשרים לילד להתפתח מהמקום בו הגיע אלינו.

נתבונן בטיפולים בילדים ובמתבגרים דרך הגישה היונגיאנית על החומרים העולים בטיפול. נדבר גם על טכניקות טיפוליות הנובעות מן הגישה היונגיאנית כמו דמיון אקטיבי והרחבה (אמפליפקציה).

נבדוק עם עצמנו כיצד אנו על ומרכבותינו ופגיעותינו פוגשים כל אחד ממרכיבי עולמו הפנימי והמציאותי של הילד ומסיעים לו במסע שלו. נעשה זאת דרך הבאת טיפולים משלנו ודרך הכרות עם הילד הפנימי שבתוכו.

מפגש	נושא	דגשים
1	הצגת מטרות הקורס והרציונאל שלו. תאום ציפיות והכרות.	תהליך הכרות דינאמי.
2	בשיעור זה יפורט התהליך כולו אותו נעבור בקורס. יוצגו הרבדים השונים בעולמו של הילד. וכן המפגש שלנו כמטפלים עם אותם מעגלים.	נפרט את המעגלים השונים אליהם נתייחס במהלך הקורס. הילד בעולמו הפרטי, נתמקד בינקות ובילדות המוקדמת. הילד במשפחה, דמויות ההורים והאחים, העמידה מול הורים ארכיטיפים ומציאותיים. הילד בחברה ובתרבות. הציפיות החברתיות ויציאה לעצמאות. כיצד אנו כמטפלים פוגשים ומתייחסים לכל מעגל.
3	השיעור יעסוק בעולמו הפנימי של התינוק והילד הקטן.	. עולמו של התינוק, עולם התחושות, העולם לפני השפה, התפתחות הכרה באחר, חפץ מעבר, יצירת דימויים וסמלים.
4	הילד עם עצמו	נחזור בקצרה על התפתחות הציר אגו עצמי לפי נוימן, נרחיב ונעמיק במצבים של תקיעות בשל חוסר נפרדות מן האם. או פגיעה בהתפתחות העצמי או האגו.
5	הילד עם עצמו	נשים דגש על חרדות אצל ילדים, כיצד הן משקפות את השלב ההתפתחותי של הילד. נדבר על פנטזיות של ילדים לגבי מיניות לגבי גופם. נדבר על הילד כאינדוידואל לפי גישתו של פורדהם.
6	הילד הוריו ומשפחתו.	הילד אינו גדל בחלל ריק, נדבר על ההורים כדמויות מציאותיות וארכיטיפאליות, כיצד נבחין, איך נעזור לילד להבחין.
7	הילד והוריו	הילד מול הוריו. ההורים משתנים בתפיסתו של הילד לאורך התפתחותו. כיצד אנו עומדים מול ההורים או

		עם ההורים, משתפים מבקרים, מדריכים .
8	הילד הוריו ומשפחתו	מסע הגיבור- הצורך בהתחברות והצורך בהיפרדות ובנפרדות . הקונפליקט בין להיות כמו כולם או להיות שונה להיות מי שאני. היכולת או הקושי לקבל עזרה.
9	הילד בחברה	המעבר לבי"ס , קשיים לימודיים וחברתיים, התמודדות עם ציפיות המשפחה וההורים.
10	הילד בחברה, דרישות החברה והתרבות שלנו	התבגרות , השתייכות לשבט מול בדידות טכסי מעבר ומי שלא יכול לעבור אותם.
11	הילד וגורלו	אירועי "גורל" אצל ילדים. מחלות פיזיות , ליקויים , אובדן , מפגש עם ניצול ואלימות.
12	חיבור מחדש של כל הדברים עליהם דיברנו, ראיה מחדשת של הילד והתהליך הטיפולי . סיכום הקורס	התבוננות בילד ובמסע שלו ושלנו. התחברות ליכולת הריפוי דרך ארכיטיפים ודימויים פנימיים. סיכום: תובנות, מחשבות ופרידה.

ביבליוגרפיה:

1. אל המערב סרטו של אלן בארקין. – Ellen barkin . Into the west .
2. אני רוצה לראות אותך מבפנים, התמודדות עם מיניות ילדית עוצמתית בפסיכואנליזה של ילד קטן, מיכל הירשברג שיחות כרך כ"ב חוב' 1
3. זיכרונות חלומות מחשבות , ק. יונג, הוצאת רמות אוניברסיטת תל-אביב
4. יומנו של תינוק, דניאל שטרן, מודן הוצאה לאור בע"מ.
5. מעגל השירבוטים - תהליכים בסיום טיפול, דפנה שניר, שיחות כרך ז' חוברת 3, יוני 1993
6. משחק ומציאות , ד,ו, ויניקוט. הצאת עם עובד 1995.
7. שיטות בפסיכותרפיה של הילד אסטרטגיות פסיכודינאמיות, מורטון צ'תיק, הצאת "אח" 2000 ,

8. שתי צורות להעדר יכולת משחק אצל ילדים ודרך הטיפול הראשונית בהן, הדסה לכמן, שיחות כרך י' חוברת 3 יוני 1996.

9. Children as individuals . Michael Fordham

10. The Child . Erich Neumann. Harper colophon books

11. הילד האישיות בשחר התפתחותה, אריך נוימן, הוצאת חסיונות 2011.

12. המשחק – עורכת אמליה פרוני, משכל הוצאה לאור 2002.

13. דמיון מודרך עם ילדים- דבורה פאלמר, הוצאת "אח" 2003

14. ילדים עם תסמונות מעורבות. מרטין לי קוצ'ר, הוצאת "אח" 2010.

דנאות

הסדנה: מה הקשר? פסיכולוגיה אנליטית (יונגיאנית) מתוך הקשר המורה: לידר שני

מטרת הסדנה היא הצגת המושגים היונגיאניים, בפסיכולוגיה האנליטית, מתוך ההקשר, תקופתי ורעיוני, מהם צמחה והתפתחה חשיבתו של יונג.

נתחיל בנקודת המוצא של היווסדות הפסיכולוגיה האנליטית של יונג, בפיצולה מהפסיכואנליזה של פרויד, ונתקדם לעבר מושגי המפתח – קומפלקס, ארכיטיפ, סימבול, אגו, סלף, אנימה ואנימוס, ומספר מושגים נוספים. בסקירת התפתחות החשיבה המושגית האנליטית, נעקוב אחר ביטוייה בכתיבתו של יונג ובכתיבתם של יונגיאניים ופוסט יונגיאניים, אשר הרחיבו את המשגתו של יונג לעיתים תוך פריצת גבולותיה של החשיבה היונגיאנית הקלאסית.

הערה - למרות שרשימת המקורות המצורפת כוללת את כל כתביו של יונג, במהלך הסדנה אתן מראי מקום מדויקים (כרך ופסקה), ואנון למספר מאמרים מרכזיים.

ביבליוגרפיה

Edinger, E. F. (1992). *Ego and archetype*. Boston, MA: Shambhala. (Original work published 1972)

Jacobi, J. (1973). *The psychology of C. J. Jung: An introduction with illustrations*. Chelsea, MC: BookCrafters.

Jacobi, J. (1974). *Complex/archetype/symbol in the psychology of C. G. Jung* (R. Manheim, Trans.). New York, NY: Princeton University Press. (Original work published 1959)

- Jung, C. G. (1963). *Memories, dreams, reflections* (Rev. ed.) (A. Jaffe, Ed.) (R. Winston & C. Winston, Trans.). New York, NY: Vintage Books. (Original work published 1961)
- Jung, C. G. (1957-1983). *The collected works of C. G. Jung* (H. Read, M. Fordham, & G. Adler, Eds.). Bollingen Series XX. New York, NY: Bollingen Foundation/ Princeton University Press.
- Lewis, R. C. (1989). The historical development of the concept of the archetype. *Quadrant*, 22(1), 41-53.
- Neumann, E. (1991). *The great mother* (R. Manheim, Trans.). Princeton, NJ: Princeton University Press. (Original work published 1955)
- Neumann, E. (2014). *The origins and history of consciousness*. (R. F. C. Hull, Trans.). Princeton, NJ: Princeton University Press. (Original work published 1949)
- Samuels, A. Shorter B. & Plaut, F. (2013). *A critical dictionary of Jungian analysis*. New York, NY: Routledge.
- Samuels, A. (2004). *Jung and the post-Jungians*. New York, NY: Brunner-Routledge.
- Shalit, E. (2002). *The complex path of transformation from archetype to ego*. Toronto, Canada: Inner City Books.
- Whitmont, E. C. (1991). *The symbolic quest: Basic concepts of analytical psychology*, Princeton, NJ: Princeton University Press. (Original work published 1969).

הסדנה: הבטים יונגיאניים לטיפול בטרואמה המורה: ורד ארביט

טרואמה היא אירוע עוצמתי ודרמטי ביותר. הטרואמה מאיימת על שלמות חייו הפיזיים או הנפשיים של האדם. הנפש האישית מתגוננת באופן אוטומטי בצורות ואופנים שונים אל מול פני הדבר. ברוב המקרים, רובם של האנשים יצליחו בתום פרק זמן מסוים, לעבד בתוך נפשם את החוויה הקשה ולשלב אותה אל תוך הזיכרון הרציף והבלתי מופרע של אירועי חייהם. רובם ימשיכו לנהל ברמה כזו או אחרת את אירועי החיים.

אולם, חלקם של אנשים שחוו טראומות חיים, לא יצליחו במשימה ויפתחו הפרעות פוסט טראומטיות קשות. קשיי ניתוק ודיסוציאציה, פלאש בקים, סיוטי לילה, קשיים ביצירת קשרים בין אישיים ואין סוף תסמינים אישיים, יפקדו אותם. הם ימצאו את עצמם שוב ושוב, ניגפים נוכח מציאות הטרואמה גם אם זו התרחשה שנים רבות קודם.

באמצעות עבודה סימבולית, מאפשרת ההבנה היונגיאנית יצירת סוג של חיבורים שונים בין חלקי הנפש הקרועה. גישה המחדשת שוב את הקשר המנותק בין מודע ללא מודע, ומשחזרת שוב את היכולת הסימבולית והוורבלית שנקטעה.

נכיר בסדנא את המונחים הכללים העוסקים בטרואמה כפי שהם מופיעים ב, 5- DSM - נכיר מונחים יונגיאניים כארכיטיפ טראומה וקומפלקס טראומה.

נציג את האגדה- הנערה ללא ידיים.

על דימויים וסמלים מתוך האגדה, מתוך החיים האישיים של המשתתפים או מתוך חיי המטופלים שלהם, נעבוד באמצעות חומרים, וניכנס עמם לדיאלוג אישי.

לקראת הסדנא אעביר למשתתפים חומרי קריאה מתוך הספרים של דונאלד קאלשד, ואורסולה ווירץ.

Donald Kalsched - The Inner World Of Trauma
Ursula Wirtz- Trauma and Beyond.

הסדנה: פסיכופתולוגיה ב'

המורה: יורם אינספקטור

"אפילו הדברים האבסורדיים ביותר אינם אלא סמלים למחשבות, שלא רק שאנו כבני-אדם מסוגלים להבינן, הם מצויים בליבה של הווייתנו האנושית. בשיגעון איננו מגלים דבר מה חדש או בלתי ידוע, אנו מתבוננים ביסודות של קיומנו, במרקם הבעיות החיוניות עמן כולנו מתמודדים". כך סיים ק.ג. יונג את מאמרו "התכנים של הפסיכוזות", שכתב כפסיכיאטר צעיר בשנת 1908. נתמקד בתרומתה של הפסיכולוגיה האנליטית להבנת התופעות הפסיכופתולוגיות כמו סכיזופרניה ופסיכוזה, דיכאון, מאניה, הפרעות חרדה, הפרעות אישיות, הפרעות אכילה, התמכרויות ועוד. ההבנה היונגיאנית תוצג ביחס ל-DSM-5 ול-ICD, 10 ותכלול את הגישות היונגיאניות והפוסט-יונגיאניות: הקלאסית, הארכיטיפית וההתפתחותית יחד עם דוגמאות קליניות שימחישו שהדברים שכתב יונג לפני יותר ממאה שנה עשויים עדיין להנחות ולהדריך אותנו כמטפלים.